

VENDTE RYGGER OG ÅPNE DØRER

Tusener av nordmenn har tatt et standpunkt: De har vendt ryggen til fremmedhat. Det har skjedd i Brumunddal og det har skjedd i Oslo.

Jordens folk kommer gjennom media og reisemuligheter stadig nærmere inn på livet av hverandre. I dette perspektivet er frykten for det fremmede den beste oppskriften på en vond fremtid.

Selvsagt må vi diskutere når vårt samfunn har nådd et metningspunkt når det gjelder innvandring. Ingen er tjent med at det overskrides. Men det er en fordreining av virkeligheten å se noen ti-tusen innvandrere som en stor trussel mot vår identitet og kultur. Begge utfordres av langt mektigere krefter: Daglig sender TV-satelitter livsstil og holdninger fra en internasjonal forbrukerkultur inn i stua til oss. Det skal mer enn geitost og hardingfele til for å stå imot.

Din livsanskuelse er ditt egentlige hjem. Kultur og identitet avhenger i første rekke av forpliktelsen til de åndelig/moralske verdier som begge er bygget på.

Har vi trukket nisseluen så langt ned over øynene at vi ikke ser de positive mulighetene som ligger i å ha innvandrere iblant oss? Hvert år bruker vi millioner på å reise til fremmede land for å oppleve det som er annerledes. Likevel kan vi risikere å vende hjem uten å ha møtt noen som kan formidle en dypere forståelse av en annen kultur.

En kultur er noe mer enn det en kan glo eller lese seg til. Å leve seg inn i andre livsmønstre, tankebaner og tradisjoner krever tid, pluss en erkjennelse av at man ikke nødvendigvis forstår når man tror man gjør det. At en slik erkjennelse er en mangelvare, tyder de mange feilslåtte u-hjelp prosjekter på.

Hvilken sjanse er det da ikke å ha folk fra andre himmelstrøk boende midt iblant oss, år etter år! Men hvis vi skal bruke den, må åpne dører komme i tillegg til vendte rygger. Det er nok av eksempler på innvandrere som aldri har vært invitert til et norsk hjem. På den annen side er mange av innvandrerne tilbakeholdende og isolerer seg av frykt for å miste sin identitet i et fremmed samfunn.

Vi vet bare ikke hva vi alle går glipp av! Å lære å forstå en annen kultur i dybden er en av de viktigste perspektiv-utvidelser og berikelser et menneske kan oppleve. Det kan også hjelpe oss til å bli brobyggere på vårt eget kontinent. Øst-Europa med sine bitre etniske konflikter trenger eksempler på at folk har forskjellig religion og bakgrunn kan samle seg om det de har felles. Det er en nøkkel til fred på jorden, en jord med stadig flere mennesker og stadig mindre plass.

Julen nærmer seg. Det var lite plass for den fruktsommelige Maria også. Men det var i alle fall noen som åpnet staldøren. La det bli stuedøren hos oss.

JAPAN OG PEARL HARBOR

Konfliktene i Jugoslavia og resten av Øst-Europa har vist hvilken makt fortiden har over sinnene, og over nåtiden. Den 7. desember var det 50 år siden det japanske angrepet på Pearl Harbor. I dagens Japan pågår en debatt om nødvendigheten av å gjøre opp for krigen. På høy tid, kan mange mene, etter at det japanske undervisningsdepartementet gjentatte ganger har avslått å forandre skolebøker som ga en forskjønnert fremstilling av Japans rolle.

Vi gjengir her deler av en artikkel fra Tokyo-avisen Japan Times (12/11-91). Den er skrevet av Yukihiisa Fujita, en av de ansvarlige for Moralsk Opprustnings arbeid i Japan.

Tiden er kommet da Japan må tenke gjennom og gjøre opp for sin krigsførsel. Hvis vi skal bære et internasjonalt ansvar og yte et konstruktivt bidrag, må vi vinne verdens tillit og respekt. Det er forskjellige grunner til at dette oppgjøret ikke har kommet før. En er alliansen med USA, som bidro til at vi ikke la tilstrekkelig vekt på forholdet til våre asiatiske naboer og nødvendigheten av å vinne deres tillit. En annen er at gjennomsnittsjapaneren føler det var de militære som brakte Japan inn i krigen, og at de selv snarere var ofre enn angriperne.

En tredje grunn er at regjeringen ikke har hatt noen konsekvent politikk når det gjelder krigserstatning til nasjoner som led under Japans krigføring, til utlendinger som ble rammet av atombombene, til kinesiske eller koreanske tvangsarbeidere eller til kvinner som ble tvunget til å være gledespiker for de japanske soldatene.

Japanske statsministre og andre har ved forskjellige anledninger bedt om unnskyldning, uten at det nådde ut til publikum i de landene det dreiet seg om. Den kinesiske lederen Deng Xiao Ping skal etter at keiser Hirohito ba ham om tilgivelse under et Japan-besøk i 1976, ha sagt at han "en stund var lammet som om han hadde fått elektrisk støt". Men dette ble først nylig kjent.

I anledning av 50-årsdagen for Pearl Harbor, bør Japan be om unnskyldning overfor nasjoner og mennesker som led under Japans krigføring. Det betyr ikke å nedverdige seg selv, men å tilstå den urett man har begått.

Verken statsminister eller parlament kan imidlertid fri fremtidige generasjoner fra den belastning som fortiden representerer. Det er enkelte skritt vi kan ta: Etter samråd med våre naboer, bør skolebøkene fremstilling av Stillehavskrigen korrigeres.

Forts. side 2

**Vi ønsker våre lesere en GOD JUL
og et GODT NYTT ÅR!**

ANNEN GENERASJONS INNVANDRERE PÅ BESØK

Hvordan kan ungdom som har røtter i to forskjellige kulturer finne sin plass i våre samfunn? Hvordan kan vi fremme forsoning mellom fiendtlige grupper? Utfordringen er stor i en tid da arbeidsløsheten vokser og fordommer og fremmedhat sprer seg.

To annen generasjons innvandrere fra England kom i oktober på besøk til Oslo invitert av Moralsk Opprustning. De var Lawrence Fearon (33) fra London og Nitin Shukla (29) fra Newcastle-upon-Tyne. Lawrence Fearon vokste opp i Stonebridge i nordvestre del av London i et miljø preget av arbeidsløshet og kriminalitet. Han er nå ansatt av en tverrkirkelig organisasjon og et statlig organ som tilrettelegger prosjekter for ungdom i indre bydeler rundt om i England. (Se mer om Lawrence Fearon i egen artikkel "Bro over en avgrunn.")

Nitin Shukla er av indisk opprinnelse og yrkesrådgiver i Newcastle med ansvar for samarbeid mellom bedrifter og skoler. Han og hans familie har stått i spissen for arbeidet med å skape forståelse mellom forskjellige kulturer, religioner og raser i Newcastle.

BEVISSTGJØRING I KAMPEN MOT VOLD

Under sitt besøk i Oslo hadde Fearon og Shukla møter og samtaler med ledere fra innvandrersamfunn, Oslo Kommunes Innvandererutvalg, lokalpolitikere, sekretariatslederen for Kontaktutvalget mellom innvandrere og norske myndigheter, representanter for politiet og frivillige organisasjoner. Det betød mye for Fearon og Shukla å treffe ungdom fra forskjellige etniske grupper som går aktivt ut for å bevisstgjøre sine egne miljøer i kampen mot vold. Noen av dem har nylig startet en organisasjon kalt Non-Fighting Generation etter mønster fra Stockholm. Med veiledning av sosialarbeiderne Kebba Secka og Cliff Moustache i Oslo Kommunes prosjekt for innvandrergenerasjon har de laget en video om hvordan vold kan bekjempes. På Radio Immigranten tilknyttet Anti-Rasistisk Senter ble Fearon og Shukla intervjuet om forholdene i England og hvilke forventninger de har til fremtiden.

POLITIET ØNSKER Å LÆRE

Avd.sjef Kjersti Sylling i Innvandereretaten og førstebetjent Dag Halgard fra avdeling for forebyggende tjenester ved Oslo Politikammer innbød til møte i Oslo Rådhus med temaet "Hva forventer annen generasjons innvandrere av politiet og kommunale myndigheter?" og Fearon og Shukla som innledere. Innvandereretatens nye leder Steinar Goplen og politiinspektør Ellen Haugsrud og organisasjonssjef Odd Østebø fra Oslo Politikammer var blant de 25 deltakerne som ellers kom fra Kommunaldept., Uteseksjonen, P-P-tjenesten ved Oslo-skolen og Anti-Rasistisk Senter. Politiskolen, som nå innfører undervisning om fremmede kulturer og raser i forskjellige kurser, var representert med to deltakere. Fra Hamar Politikammer kom en tjenestemann med ansvar for forebyggende arbeid i Brumunddal.

Den omfattende interessen for besøket var delvis en frukt av at politiavd.sjef John Broughton fra Newcastle og Mohammed Anwar fra Liverpool besøkte Norge i -89, også i regi av Moralsk Opprustning. Det førte til at fem kolleger fra Oslo Politikammer

og Innvandereretaten i juni i år reiste til Newcastle for å studere samarbeidet mellom forskjellige kulturer og raser og hvordan politi og myndigheter tar ansvar.

På møtet i Rådhuset forklarte Nitin Shukla modellen for samarbeid i Newcastle. Han understreket at enkeltmennesker kan gjøre mye på eget initiativ, men at politiske myndigheter må vise beslutsomhet for at et slikt samarbeid skal virke. "Politiet har en vanskelig og viktig jobb," la Lawrence Fearon til. "De får i fanget det som samfunnet ellers ikke har klart å løse på en konstruktiv måte." I hans egen bydel i London måtte både ungdom og politi bryte ut av sin fiendtlige innstilling og prøve å forstå den annen part. Politiet måtte lære å vise følsomhet og respekt.

KOMMENTARER TIL BESØKET

Førstebetjent Dag Halgard, Oslo Politikammer: "Slike idéutvekslinger er meget nyttige, vi i politiet i Norge har alt å lære."

Naweed Khawar, gen. sekr. i Pakistan Workers' Welfare Union og medlem av Bærum kommunestyre fra nyttår av: "Slike besøk fra utlandet gir oss en masse nyttige erfaringer, og det er viktig at nordmenn og politiet får høre fra mennesker som dem."

Naeem Khokhar, leder for Phak fritidssenter for ungdom i Oslo, som også var formann i Norsk-Pakistansk forening og var medlem av Pakistans parlament, sa: "Under forhold som er i rask forandring, er det viktig at de forskjellige etniske grupper lærer å samarbeide innen et demokratisk system. De må lære å forstå den virkelighet andre lever i. Dette gjelder særlig for innvandrergenerasjoner som har bodd to-tre ti-år i vestlige samfunn. Deres identitet er blitt forandret. De må finne sin plass og etniske konflikter må unngås. Det kan bare skje hvis man besøker hverandre og lærer av de positive erfaringer som tross alt foreligger."

B.O. Austad

Forts. Japan . . .

Men først og fremst må Japan bevise sin villighet til å spille en rolle i verden som det internasjonale samfunn kan respektere. Å betale krigserstatning er bare en del av det. Frivillig japansk innsats i utlandet må økes. Stipendier må stilles til disposisjon for studenter som ønsker å studere i Japan eller andre land."

AKSJON I JAPAN

Generalsekretæren i Den Muslimske Verdenskonferanse (WMC), Inamullah Khan, Filippenes kardinal Jaime Sin og den indiske politikeren Rajmohan Gandhi, deltok 22.-29. november i Osaka og Tokyo i et omfattende program lagt opp av MRA. Det fikk landsomfattende dekning i fjernsyn og media. Tibets Dalai Lama, som også skulle ha deltatt men ble forhindret av sykdom, sendte et 40-minutters video intervju som sitt bidrag. I programmet for besøket heter det: "Kan disse lederne hjelpe oss japanere til å forstå hvilke reformer vi trenger, og hva vi har gjort feil i fortid og nåtid?"

JJW

BRO OVER EN AVGRUNN

UNGDOMS KAMP FOR MENNESKEVERD I LONDON

Dialog er å bygge bro over en avgrunn. Det er ikke avgrunnens størrelse, men viljen og troen på at det må gå, som avgjør. Det er de som står langt fra hverandre som trenger til dialog. Slik kan en definere dialog etter å ha hørt Lawrence Fearon fortelle fra sitt liv og arbeid.

Lawrence ble født i London i 1958. Foreldrene var kommet fra Jamaica. Han er den eldste av seks søsken. Faren jobbet hardt. Barna så ikke stort til ham, og mor måtte stå for oppdragelsen. "Senere har jeg skjont at min far satte sin stolthet i å skaffe oss mat og klær og det vi ellers trengte," sier han.

Lawrence tilhørte den første generasjonen fargede som fikk sin skolegang i England. "Jeg følte meg underlegen og utenfor. Men jeg ville si fra at jeg var verdt noe og laget mye bråk i klassen. Lærerne syntes derfor det var enklere å sette meg på gangen. Så ble jeg sendt til psykolog, som fant ut at jeg var ganske normal. Dermed var jeg tilbake i klassen igjen."

Lawrences familie skaffet seg leilighet i Stonebridge i Brent i den nordvestre delen av London. Ni tusen mennesker bodde i høyblokkene der, uten lekeplasser for barn eller andre friarealer. De aller fleste var fargede innvandrere. De forsøkte å oppføre seg som briter flest, men ble likevel ikke godtatt. Frustrasjonen bredte seg. Ungdommen mistet etterhvert troen på sine muligheter. Lawrence begynte å henge på gata sammen med annen farget ungdom og gled inn i et kriminelt miljø.

UNGDOMSOPPTØYER

På forsommeren 1981 var spenningene mellom ungdom fra forskjellige kulturer og raser, politi og myndigheter nær bristepunktet i flere engelske byer. Det brøt ut opptøyer. Brixton var en av bydelene i London som ble hardest rammet. Også i Stonebridge lå alt til rette for opptøyer: Dårlige boforhold, høy arbeidsløshet og kriminalitet. Likevel gikk det annerledes.

"Jeg var akkurat kommet ut av fengsel. Det var tidlig på våren. Jeg hadde tenkt gjennom mange ting mens jeg satt inne. Vi ble urettferdig behandlet av politiet og samfunnet. Javel. Men hva følte vi egentlig om det livet vi levde? Var det slik vi ønsket å fortsette? Dette satt jeg og pratet om en hel natt sammen med en venn, Leonard, som også nettopp hadde sonet en dom. Han hadde opplevd en kristen omvendelse bak murene. Det var godt å lette hjertet og snakke med en som forstod. Vi oppdaget at vi begge brant for det samme, å skape et alternativ for alle dem som hang på gata."

ALTERNATIVET: Å TA ANSVAR SELV

"Leonard, jeg og en til gikk sammen om å skape en organisasjon som skulle gjøre noe med miljøet. Vi stiftet Harlesden People's Community Council i april 1981. I nabolaget fantes det en ungdomsklubb, men nesten ingen gikk dit. Vi foreslo å pusse opp lokalene, slik at ungdom kanskje ville få lyst til å komme. Men vi ønsket noe mer enn et sted med ping-pong og annet tidsfordriv.

Lawrence og hans kolleger gikk ut på gata og spurte ungdom hva de ønsket å bruke tiden til og hva de allerede hadde kunnskaper om. Det fantes mer tiltakslyst og evner enn de hadde ventet. De satte i gang dugnader, kurser og seminarer. Blant annet visste farget ungdom lite om sitt eget folks fortid. De hadde lært historie slik kolonimakten fremstiller den.

INGEN TILLIT TIL POLITIET

"Politiet visste at vi prøvde å sette i gang dette arbeidet og kjente til vår kriminelle bakgrunn. Vi på vår side hadde ingen tillit til politiet. De hadde ofte opptrådt brutalt og gikk hardere fram mot fargede enn mot hvite." Lawrence tar seg til hodet for å vise at han har merket etter slag. "Det er klart at jeg og andre brøt loven. Men det finnes grenser for behandlingsmåte. Vi måtte komme til forståelse med politiet hvis ungdomsklubben skulle ha noen framtid."

BRO OVER EN AVGRUNN

"Det var en tjenestemann i politiet i vår bydel som var villig til å møtes med oss. Han trodde på oss og fikk med seg andre kolleger. Uten ham vet jeg ikke hvor vi ville vært i dag. Mange blant våre egne var ytterst skeptiske til å sette seg ned ansikt til ansikt med folk fra politiet. Men et møte fant sted. Skjellsord og beskyldninger haglet i begge retninger. Mye vondt kom fram. Men noen av oss var fast bestemte på å fortsette. På det andre møtet var stemningen litt roligere, og på det tredje var en ekte dialog i gang. Flere ungdommer innrømmet at de provoserte. Noen av politifolkene vedgikk sine overtramp."

"VI MÅ LEVE MED DET VI ØDELEGGER!"

"Et minimum av tillit var bygget i siste liten. I andre deler av London og i andre byer ungdomsgjenger og politi sammen. En kveld samlet det seg store mengder ungdom utenfor våre klubblokaler. En gjeng fra en annen bydel var også kommet. Politiet stod klart i fullt utstyr litt lenger borte i gata. Det lå an til å bli et skikkelig slag. Da grep formannen i Harlesden People's Community Council en høytaler og ba alle om å gå hjem: "Hvilken hensikt har det å ødelegge og slå i stykker hus og forretninger? Vi må selv leve med det vi ødelegger!" Han manet, truet og appellerte. Langsamt spredde ungdommene seg.

Denne hendelsen vakte oppsikt! Folk spurte: Hvorfor ble det ikke opptøyer i Stonebridge? Mange ble interessert i vårt arbeid, og kommunestyret i Brent tilbød seg å hjelpe oss.

BUSSGARASJEN

Vi hadde lagt merke til en tom bussgarasje til salgs i nabolaget. Lokalene vi hadde, var i ferd med å bli for små. Vi begynte å drømme om hva vi kunne gjøre utav bussgarasjen. Men prisen 1,8 millioner pund var langt over våre muligheter. Likevel våget vi å be de lokale myndighetene om seks måneder til å skaffe pengene. Det ble godtatt."

Det er godt å ha visjoner. Men hadde Lawrence og hans kolleger mistet bakkekontakten? Noen begynte å gjøre narr av dem.

En sen kveld i november, trøtt og sliten på vei hjem fra ungdomsklubben, stoppet Lawrence og så på den tomme, spøkelsesaktige bussgarasjen. "Jeg sa: 'Hvis Gud finnes, så trenger vi Ham nå!'" Julenatten kom Lawrence dit igjen og ba. "Da kjente jeg meg plutselig helt varm og så som i et syn hele garasjen opplyst og full av aktiviteter. Mine foreldre trodde ikke jeg var riktig bra da jeg stormet inn til dem midt på julenatten og fortalte dem om mitt syn."

Mye slit, skriving av søknader og møter fulgte. Lokale politikere og etterhvert private bedrifter støttet dem. Det ble til og med en reise til Brussel der de oppnådde støtte fra Europarådets sosialfond. Da tidsfristen løp ut, hadde de nok penger til å kjøpe garasjen.

ET SLAG MOT ARBEIDSLØSHET

Så kom ombygging og oppbygging. De trengte profesjonell hjelp. Lawrence og de andre lederne satte som betingelse at unge fra bydelen skulle læres opp og gjøre arbeidet sammen med fagfolkene. Prosjektet skulle i hele sin utvikling og drift være et slag mot arbeidsledighet og for selvtilit blant farget ungdom.

Det var en stor dag da Prins Charles åpnet aktivitets-senteret Bridge Park i 1988. Flere tusen ungdommer deltar nå hver uke på kurs og møter, i idrett eller har sitt lille verksted og kontor i den store bygningen. Det finnes møtelokaler, restaurant og bar. Ungdom som ble sett ned på, har skapt noe det står respekt av.

I det siste halvannet året har Lawrence med sin erfaring fra Bridge Park arbeidet med å kartlegge behov og starte prosjekter i indre bydeler andre steder i England. Det skjer i regi av et statlig organ, Central Government's Inner Cities' Unit, og en tverrkirkelig organisasjon, Evangelical Alliance.

MOT STRØMMEN

Men Lawrence advarer mot å kopiere Bridge Park-modellen. "Bridge Park ble til takket være engasjementet hos mennesker i vårt miljø. Ethvert sted må finne sin løsning. Det viktige er å tenke for mennesker. Og aller viktigst er det å ha en visjon for det en jobber med!"

"For at forandring skal skje må noen våge å gå imot strømmen i sitt eget miljø. Det koster. Noen venner snur deg ryggen. Men du oppdager nye allierte, og noen tidligere motstandere blir dine venner."

B.O. Austad.

LAWRENCE I BRUMUNDDAL

VG brakte 4. desember en større reportasje om framveksten av ny-nazistiske og innvandrerfiendtlige ungdomsmiljøer rundt om i Norge, blant annet i Brumunddal. Men de tre tusen som vendte Arne Myrdal ryggen da han skulle tale til Brumunddals befolkning, viser at også andre miljøer er i vekst. Lawrence Fearon møtte ett av dem da han kom til Brumunddal under sitt Norgesbesøk. Han ble invitert dit av politibetjent Ivar Solum.

I et gammelt vannrenseanlegg var det dugnad, ikke langt fra Brumunddal sentrum og ved siden av toglinja. Fem ungdommer holdt på å legge et sementgulv. Andre satte opp stålbjelker der vannet tidligere hadde gått gjennom filtre, og hvor det hadde vært skittent og fullt av fluer. Denne bygningen var i ferd med å bli ungdomslokaler, med verksted for motorsykler og biler og mye annet.

Lawrence ønsket å treffe noen fra denne bygda som har skrevet et kapittel Norgeshistorie denne høsten. Ungdommene han traff i det gamle vannrenseanlegget, hadde en helt annen bakgrunn, og annen hudfarge, enn han selv. Noen av dem hadde deltatt i opptøyene på rasistenes side. Men Lawrence husket arbeidet og slitet med å gjøre bussgarasjen hjemme i bydelen Brent i London om til et ungdomssenter og få ungdom vekk fra kriminalitet og arbeidsløshet. Han gjenkjente lengselen etter å komme ut av fornedrelse og tomhet.

Å treffe en av ildsjelene i dette prosjektet, Trond Barth Andersen, gjorde inntrykk. Mens aviser fant fram de store overskriftene om rasisme og Brumunddal på ville veier, og lesere kunne rase og fordømme på trygg avstand, satset mange i Brumunddal tid og krefter på å få ungdom på rett kjøl.

Lawrence fikk høre om mobiliseringen av mennesker foran demonstrasjonen mot Myrdal og hans tilhengere. Viljen til å vise at Brumunddal var på nye veier. Det var et vågestykke som kunne ha gått galt. Men Brumunddal ble et eksempel til etterfølgelse. Fra en norsk bygd reiste Lawrence med håp hjem til London og England.

GISELDRAMA: SETT MIN MANN FRI!

Terry Waite, utsendingen fra erkebiskopen av Canterbury, er fri, og i skrivende stund er det siste amerikanske gislet, Terry Anderson, sluppet fri fra fangenskapet i Libanon. I 1985 ble Jerry Levin som arbeidet for det amerikanske fjernsynselskapet CNN, satt fri etter "bare" elleve måneder som gissel. Det engelske MRA-magasinet For a Change hadde i november i år en artikkel om ham og hans kone Sis, skrevet av Mike Brown. Her følger en forkortet utgave:

Jerry Levin var det første gislet som ble tatt som hevn for den amerikanske bombingene av drusiske og muslimske stillinger da USA trakk seg ut av Libanon i begynnelsen av 1984. I stor grad kunne han takke sin kone for den tidlige frigivelsen. Hennes energiske innsats og ukonvensjonelle metoder ble gjenstand for en filmproduksjon kalt 'Held Hostage'. Den ble vist for første gang i januar 1991 på ABC's fjernsynskanal.

Sis kastet ikke bort tiden da Jerry ble kidnappet. Hun fant samme dag fram til hovedkvarteret for den muslimske gruppen som kontrollerte Vest-Beirut. En av lederne behandlet henne med respekt og prøvde, uten å lykkes, å få tak i Levin før han ble smuglet ut av Beirut. Dette besøket brakte Sis i konflikt med offisiell amerikansk politikk om "ikke å forhandle med terrorister".

ET VIKTIG MØTE

"Hjelpeløsheten maler deg sakte i stykker innvendig. Min smerte henger sammen med så mange andres lidelse. Jeg kunne ikke lindre min egen før jeg begynte å forstå deres," sa Sis i TV-filmen. Hun spurte sin manns sjåfør om å vise henne sitt hjem i Beirut. Motstridende gjorde han det. Hjemmet var bombet i stykker. "Hvem gjorde det?" spurte hun. Han svarte: "Alle. Muslimer, kristne, militiaer, PLO, israelerne. All drepingen, alle stridighetene."

En tid fulgte hun rådet om å holde en lav profil, men gikk så utålmodig ut i media. Hun fikk støtte fra flere hold, blant annet en kveker og uavhengig fredsforhandler, Landrum Bolling. Åtte måneder etter at Jerry ble kidnappet rådet han henne til å vise til Damaskus og satte henne i kontakt med en syrisk kvinne der. Sis fikk bo i et nonnekloster, og det ble arrangert for henne å treffe folk som stod president Assads regjering nær. Ved en anledning ordnet den syriske kvinnen et viktig møte og ankom i stor bil med sjåfør for å hente henne. De kjørte av gårde og underveis spurte hun Sis om hennes holdninger og meninger og hvorfor hun hadde kommet til Syria. Etter en lang kjøretur ble Sis satt av utenfor nonneklosteret igjen. "Men hvor skal møtet være?" spurte hun forbauset. "Du har akkurat hatt det," svarte den syriske kvinnen. Da gikk det plutselig opp for Sis at sjåføren hadde vært meget oppmerksom på alt hun sa og mønstret henne nøye gjennom speilet.

Ikke mer enn 45 km unna satt hennes mann i fangenskap med bind for øynene. Ved juletid 1984 ble plutselig behandlingen bedre med beskjeden: "Din kone har vært i Syria og snakket om nye måter å oppnå fred på."

"VÅR FELLES HERRE"

I februar 1985 ble Jerry løslatt. Til de fremmøtte ved hjemkomsten sa han dypt beveget: "Det må bli en forandring i det

politiske klimaet mellom våre land og folk slik at det kan bli slutt på vold og krig..." Han appellerte til dem som holdt andre gisler i Libanon: "I vår felles Herres navn — Gud og Allah la dem slippe fri! Jeg vil at dere skal vite at jeg ikke er sint eller bitter."

Hans kone Sis ble overrasket. Hadde ikke hennes mann alltid vært ateist og fornekta enhver antydning om at det fantes noen Gud?

Månedene alene i fangenskap tvang Jerry til å tenke gjennom mange ting. I et fortvilet øyeblikk ropte han med ett til Gud og begynte å be for dem som hadde kidnappet ham. "Jeg tilga dem da jeg så hvor bitre og desperate de var," fortalte han til Sis etter frigivelsen. "Mitt fangenskap tvang meg ut på en åndelig oppdagelsesferd. Og da jeg tilga mine kidnappere, kunne jeg fortsette, fri fra en bær av hat, frykt og hevnløst."

Til alle dem som ønsket ham velkommen hjem, sa han: "Jeg takker Gud for mine jødiske foreldre, min kristne kone og familie, og for mine muslimske venner. Bønn fra venner i alle disse tre religionene har holdt meg oppe."

KORT NYTT

FN i New York

har gitt Moralsk Opprustning status som Non Governmental Organization (NGO). Det er betegnelsen for frivillige organisasjoner som ikke er tilknyttet en regjering. Noen FN-representanter hadde foreslått at MRA skulle søke om en slik status. Hensikten er å gjøre det enklere å få kontakter innen De Forente Nasjoner.

Zambias nye president

Frederick Chiluba har lansert et opprop for "en moralsk opprustning og økonomisk gjenreisning" av Zambia. Chiluba avløste nylig etter frie valg Kenneth Kaunda, som hadde vært president like siden uavhengigheten i 1964. Chiluba har kjent til Moralsk Opprustning i mange år etter kontakter ved FN's arbeidsorganisasjon (ILO) i Geneve.

Jamaicas nye generalguvernør

Howard Cooke sa i sin tiltredelsestale bl.a.: "Det vi nå trenger er å stå sammen og handle. Hvis vi er grådige, udisiplinerte, misunnelige eller bitre, er det på tide å bli annerledes. La oss bygge broer av ærlighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet. På dem kan vi basere en strategi for Jamaicas utvikling." Cooke besøkte i 1984 Norge etter innbydelse fra Moralsk Opprustning og traff norske politikere fra forskjellige partier.

MRA i Geneve

kjøpte i slutten av august en leilighet for å danne et lite samfunn hvor unge kan trenes. Gruppen består av et engelsk/sveitsisk ektepar, en hollandsk student, en fransk journalist, en kanadisk agronom, en libanesisk lærer, en engelskmann som nettopp har avsluttet studiet og en sykepleier fra New Zealand. De har nettopp gjennomført et tre ukers besøk i Romania.

sakset

Russland og Tyskland er befolket av ofre og bødler fra noen av dette århundrets blodigste forbrytelser. Tyskland har hatt nærmere 50 år til å komme til rette med denne erfaringen. Det sosiale og økonomiske kaos som preger dagens Sovjetunion er for en stor del en direkte følge av den sjokkopplevelse det har vært å våkne opp til idealer som er blitt til forbrytelser. Om noen kan stå russerne bi i denne prosessen, må det være tyskerne.

*Peter Normann Waage
Dagbladet 25/11-91*

Bare en moralsk politikk kan vinne frem. Uovervinnelig er bare den politiske ide som gjør menneskets liv i frihet til alle tings målestokk.

*Eduard Sjevardenadse,
Sovjets' utenriksminister
"Fremtiden tilhører friheten".
Cappelen -91.*

Det 20. århundre var den epoke da menneskeheten beveget seg fra den ekstreme fremmedgjørelse til demokratiets gjenfødelse. Fra nazistiske og kommunistiske utopier som forårsaket historiens grusomste folkemord, til en forbløffende renessanse for frihetens kultur. Demokratiet, det mest verdifulle den europeiske kultur har frembragt, overlevde de voldsomme angrepene fra Europas indre, overvant sin egen angst for frihet. Men totalitarismens sammenbrudd betyr ikke nødvendigvis den demokratiske kulturens seier. Vi har fortsatt en lang vei å gå.

*Mario Vargas Llosa,
peruansk forfatter,
Aftenposten, 31/10 -91.*

Det ville være bakstreversk dersom vi brukte de samme metodene mot de hvite som de brukte mot oss. Hevnen hører fortiden til. Folkene som puttet meg i fengsel kan også forandre seg. Vi må innse at mennesker blir en del av et system. Derfor må vi tilgi dem og gi dem en ny sjanse til å tenke selvstendig.

*Tekero Tweyaga,
Leder for Namibias fagbevegelse,
Vårt Land, 24/10-91.*

Det vi trenger er moralske forretningsmenn som i folks bevissthet setter en etisk standard. Hans Nielsen Hauge betydde mye

for moderniseringen av Norge fordi han ga oss forretningsmenn som også ble oppfattet som moralske foregangsmenn.

*Francis Sejersted,
Professor i økonomisk historie og
formann i Nobelkomiteen.
Vårt Land 18/10-91.*

En av de viktigste tingene i 90-årene blir å gjøre en innsats for etisk å bevisstgjøre politikerne. Vi må - og dette vil jeg ha i anførselstegn - få en etisk opprustningskampanje av formidable dimensjoner.

*Helsedirektør Torbjørn Mork,
Aftenposten 17/8-91.*

Jeg reagerer sterkt på at vi utvikler oss mot et stadig verre forbrukersamfunn. I markedsøkonomien defineres menneskets verdi etter sin aktivitet som forbruker. Eldre, funksjonshemmete og barn blir ikke hørt fordi de ikke har kjøpekraft.

Kristendommen, derimot, ser på mennesket som en verdi i seg selv, enten du er fattig eller rik. Jesus sa: "Det du har gjort mot en av mine minste, har du også gjort mot meg." Det ligger en etisk forpliktelse i dette. Derfor revurderte jeg mitt standpunkt og meldte meg inn i (statskirken) igjen.

*Erik Melvold, SV-politiker,
Aftenposten, 10/8-91.*

Det heter seg gjerne at kvinner i løpet av 70- og 80-årene har erobret både arbeidslivet og det politiske liv. Jeg spør meg om det ikke like gjerne kan sies å være omvendt, og om vi nok en gang har opplevet revolusjonen som spiste sine egne barn. Er det i så fall en ren tilfeldighet at vi samtidig har fått mer markert og mindre solidaritet?

*Sissel Rønbeck,
Stortingsrepresentant (AP),
Arbeiderbladet 2/11-91.*

"Nå har jeg igjen herredømme over meg selv og tiden min," sier Matz Sandman (barnestatsråden som gikk av).

"Fredag gikk det slag i slag. Det var hele tida andre som disponerte tida mi," sier Grete Berget (ny barnestatsråd).

Dette er saken i et nøtteskall. Er så 20 års kvinnekamp alldeles forgjeves? Langt ifra, det var jo en mann som prioriterte barn.

Men kampen om tida må bli 90-åras store sak, for der er tapskontoen stor.

*Tone Bratteli,
Arbeiderbladet 20/11-91.*

NY VERDEN vil fremme en forandring i både menneskers holdninger og i samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Kristi forvandlende kraft. Bladet beretter om et globalt arbeid som er åpent for alle, og om kampen mellom ondt og godt som pågår i ethvert menneske og folkeslag.

UTGIVER: Moralsk Opprustning, Postboks 3018, Elisenberg, 0207 Oslo 2.
Tlf. 02- 559430 Postgiro 0804.5125794. Bankgiro 6030.05.08831.

ANSVARLIGE: Bjørn Ole Austad Jens J. Wilhelmsen